

Uit de parochiekroniek

**In de Bernarduskerk namen we donderdag 4 juli afscheid van Diny van Geloof – Hessels echtgenote van Jan van Geloof
* Hooge Zwaluwe 21-4-1935 †28-6-2019.
Ons medeleven met het overlijden van Diny.**

**In de Bernarduskerk wordt zondag 7 juli Emma Vermeulen gedoopt
In de Gummaruskerk worden zondag 7 juli gedoopt:
Nolan Evegaars en Xavi van Helmond .
Van harte proficiat!**

De kerk is de ziel van het dorp

Als kerken steeds minder bezocht worden voor de eredienst en het daardoor steeds moeilijker wordt het gebouw hiervoor in stand te houden, borrelen er in dorpen en wijken allerlei plannen op om het gebouw toch te behouden. Hoewel men het gebouw niet meer wekelijks bezoekt voor een kerkelijke viering heeft men er wel een stuk familiegeschiedenis of dorpsgeschiedenis liggen en het gebouw is ook beeldbepalend voor een dorp.

Het gebouw is er ook gekomen door de financiële bijdrage van de bewoners, zodat je gerust mag zeggen dat die kerk van ons is, het is ons erfgoed.

De kerk slopen om bijvoorbeeld plaats te maken voor een parkeerplaats voor de Lidl is echt wel het allerlaatste!

Wat gebeurt er met een kerk die aan de eredienst onttrokken wordt?

Dat werd onderzocht door het dagblad Trouw.

Van deze kerken wordt landelijk gezien 30% gebruikt voor cultureel-maatschappelijke initiatieven. In de provincie Groningen is dit al het geval met bijna 40% van de kerken die aan de eredienst onttrokken zijn.

Een kerk wordt dan gebruikt als ontmoetingscentrum, dorps huis, bibliotheek, museum of theater. Ook weer een plaats waar mensen samenkomen dus, net zoals in vroeger tijd de mensen elkaar troffen voor de zondagse viering, een uitvaart of huwelijksdienst.

Met 28 % volgen de kerken die verbouwd worden tot woning. Katholieken stellen een maatschappelijke invulling van het kerkgebouw vaak als voorwaarde en als die niet gevonden wordt dan heeft sloop de voorkeur. Protestanten zijn over het algemeen iets gemakkelijker, zij gaan vaker akkoord met een herbestemming tot bedrijfspand of horecagelegenheid.

Van de bijna 6900 kerken in Nederland zijn er inmiddels een kleine 1400 omgebouwd en veranderd in een woonhuis, winkel, horecagelegenheid, buurthuis, expositieruimte of fitnesscentrum.

In België speelt een soortgelijk probleem, alleen zijn daar de kerkgebouwen eigendom van de overheid en worden zij gebruikt door de kerkgemeenschappen. Hebben de kerkgemeenschappen de kerken niet meer nodig vanwege het geringe kerkbezoek en de verminderde inkomsten om verwarming, etc te betalen, dan bepaalt de overheid wat er verder met het gebouw gebeurt.

De Belgische bisschoppen kiezen ook voor een nevenbestemming, dus zo iets als in Terheijden. Maar de bisschoppen vinden ook dat de kerkgebouwen veel meer open moeten zijn, dan alleen bij vieringen in het weekeinde of bij uitvaarten en huwelijksvieringen.

Je zou er zomaar in en uit moeten kunnen lopen voor een persoonlijk gebed, een plaats waar je alleen kunt zijn, rust vindt tussen al het tumult dat ons omringt. Praktisch punt is dan wel dat er een vorm van toezicht moet zijn.

In Made en Terheijden hebben we kapellen aan de kerk, waarvanuit de mensen een blik in de kerk kunnen werpen. De mooie neogothische kerk van Wagenberg biedt daartoe helaas nog geen mogelijkheid. Het zou de moeite waard zijn voor voorbijgangers om ook eens een kijkje te nemen in deze kerk.

We gaan op vakantie

Straks breekt de vakantietijd weer aan en heel vaak wordt in een vakantie een bezoek gebracht aan een kerk of het nu een Middeleeuwse kathedraal is of een Zwitsers dorpskerkje. Stuur u ons van zo'n bezoek eens een foto, als het kan met een stukje tekst erbij.

U bijdrage graag mailen naar info@naardekerk.nl

Alvast bedankt.

Iedereen een hele fijne vakantie gewenst.

Vieringen in de vakantieperiode, al dan niet met vakantiekoor.

De koren binnen onze parochie hebben in de zomervakantie geen repetitie, maar er zijn in Terheijden en Wagenberg wel momenten dat er koorleden aanwezig zijn om in de weekeindviering te zingen. Dit noemen we het vakantiekoor.

Op andere zaterdagen of zondagen is er een organist of cantor aanwezig om de viering muzikaal op te luisteren en de samenzang te begeleiden.

Ook in Made is er altijd een organist of cantor aanwezig tijdens de vieringen zonder koor.

Het vakantiekoor zingt op de volgende momenten:

20 juli Terheijden 19.00 uur Vakantiekoor

21 juli Wagenberg 11.00 uur Vakantiekoor

28 juli Wagenberg 11.00 uur Vakantiekoor

3 augustus Terheijden 19.00 uur Vakantiekoor

4 augustus Wagenberg 11.00 uur Vakantiekoor

Parochiële viering op zondag 18 augustus om 9.30 uur in Made.

Op zaterdag 17 augustus a.s. is er in Terheijden geen viering en ook op zondag 18 augustus a.s. is er in Wagenberg geen viering, want dan is er een parochiële viering

in de H. Bernarduskerk om 9.30 uur met zang van het Bernarduskoor.

We vieren dan het patroonsfeest van de H. Bernardus van Clairvaux, de patroon van de kerk op Made.

De heilige Bernardus van Clairvaux

De H. Bernarduskerk heeft relieken in bezit van de heilige Bernardus.

In vroeger tijd kwamen mensen naar Made om deze relieken te vereren en om daar te bidden voor genezing van reuma en jicht.

Ook werd de hulp van de H. Bernardus ingeroepen bij ziekte van het vee.

Wat dit betreft heeft de geneeskunde de rol van Bernardus overgenomen, maar wellicht vinden wij toch nog de nodige inspiratie bij deze heilige.

Wie was Bernardus van Clairvaux?

Bernardus leefde van 1090 tot 1153 en kwam uit een voornaam Bourgondisch geslacht.

In 1113 trad hij, - samen met 30 anderen, waaronder zijn broers en zijn vader - in bij de Cisterciënzers en hij zou later de stichter worden van het derde klooster van deze orde en dat was het klooster Clairvaux.

Bernardus was zeer wel bespraakt en had daardoor een enorme invloed op zijn tijdgenoten.

Leidraad in het leven van de heilige Bernardus van Clairvaux was dat bidden en werken, **ora et labora**, nauw met elkaar zijn verbonden.

De cisterciënzers bouwden hun abdijen vaak in laaggelegen gebieden en op arme grond.

Met veel inzet cultiveerden de monniken het land en verspreidden het geloof door kerken te bouwen in de agrarische nederzettingen die ontstonden.

Een mooi voorbeeld daarvan is Schiermonnikoog dat in cultuur gebracht is door de Cisterciënzers, maar ook dichterbij, rondom Oudenbosch en Oud-Gastel, waren de Cisterciënzers actief.

Naast het abt zijn van het klooster Clairvaux was Bernardus ook zeer actief in het bestrijden van ketterijen, bemiddelde hij bij kerkelijke conflicten en riep hij op tot de Tweede Kruistocht. Een kruistocht die overigens mislukte, tot groot verdriet van Bernardus.

Het aanbod om aartsbisschop van Milaan te worden, wees hij af.
Vanuit Clairvaux stichtte Bernardus ook nog een heleboel andere kloosters
want de toeloop naar Clairvaux was zo groot, dat het klooster overbevolkt raakte.
In die tijd telde een klooster vaak wel ruim 150 kloosterlingen

Daarnaast had ons druk baasje , dat eigenlijk een stil en Godgewijd leven wilde leiden, ook
nog tijd om theologische boeken te schrijven, waaronder een boek met preken over het
Bijbelboek Hooglied. Ook schreef hij zo'n 500 brieven en 350 preken.
In al zijn schrijven was een grote aandacht en devotie
voor Maria, die hij zag als een bemiddelaars tussen God en de mensen.
Deze man, die tijdens zijn leven al als een heilige werd gezien, stierf 20 augustus 1153
In 1174 werd hij heilig verklaard en in 1830 werd hij uitgeroepen als "Doctor van de kerk"
en sindsdien geldt hij als kerkleraar.

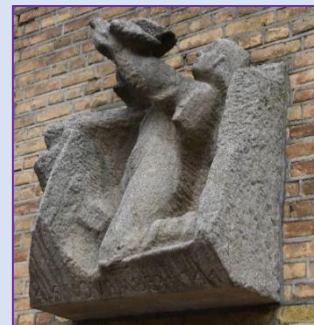
"Waarvoor heb ik de wijsbegeerte nodig?

**Mijn leraren zijn de apostelen, zij hebben mij niet geleerd Plato te lezen en de spitsvondigheden
van Aristoteles te ontcijferen. Maar zij hebben mij geleerd te leven.**

En geloof mij, dit is geen geringe kennis". (Bernardus van Clairvaux)

Verhalen over de bevrijding in de herfst van 1944

Voor wie vrijheid nog steeds het mooiste geschenk is
en die nog weet hoe de dagen van bevrijding, hier in onze omgeving,
in de herfst van 1944, smaakten , geurden, klonken,
verwondering opriepen. Voor deze mensen die de dagen van bevrijding
nog zelf hebben meegemaakt, wil ik graag een luisterend oor zijn.
Welkom met je verhalen. Welkom om je belevenissen
uit die dagen te vertellen, te delen en door te geven.
Maak gerust een afspraak met mij:
Pastor Gerard Oostveen. g.oostveen@naardekerk.nl
of: 06-10369259

Diaconale collecte 6 en 7 juli: Diaconaal ondersteuningswerk bisdom Breda

Het bisdom Breda vraagt jaarlijks met de Zondag voor
Diaconie speciale aandacht voor het dienstbaar zijn aan
kwetsbare medemensen, dichtbij en veraf..
Diaconie is daarmee werken aan een menswaardige
samenleving voor iedereen.

Ook in onze parochie zetten mensen in diaconale
werkgroepen - samen met groepen buiten de parochie –
zich in voor kwetsbare mensen.

Het Platform Diaconie organiseert maandelijks de diaconale collecte, die bestemd is voor
projecten in onze eigen gemeenschap, in de regio of in ontwikkelingslanden.

De Caritasinstelling ondersteunt vanuit hun Noodfonds mensen en organisaties in onze gemeenschap en in de regio.
En ook de vormelingen ondersteunen jaarlijks met hun activiteiten een zelfgekozen project.
Medewerkers van het Franciscuscentrum van het bisdom Breda stimuleren de diaconale groepen door het ontwikkelen van materialen voor diaconale projecten.
Om hun werk blijvend mogelijk te maken, is de diaconale collecte op 6 en 7 juli voor dit ondersteuningswerk bestemd.

H. Bernarduskerk te Made

Bijkerk van Geertruidenberg

Het begin van kerkelijk leven in Made lag bij de toestemming in 1511 vanuit het kapittel van Geertruidenberg om op Made een kapel te stichten gewijd aan Maria, later zou deze toegewijd worden aan de H. Adrianus.

Tijdens de 80-jarige oorlog werd de katholieken het gebruik van de kapel, een bijkerk van de kerk in Geertruidenberg, verboden.

In 1648 toen er door de Vrede van Munster een eind kwam aan de 80-jarige oorlog kwam de bijkerk definitief in Protestantse handen, want er kwam een verbod op het uitoefenen van de Katholieke Eredienst en alle kerkgebouwen gingen naar de ware Christelijke Gereformeerde Religie.
Wel konden de katholieken in en rond hun vroegere bijkerk begraven worden.

Schuurkerk

De uitoefening van de Katholieke Eredienst kon alleen gebeuren in schuurkerken en dan nog met toestemming van de Protestantse overheid.

Een kerk die van buiten het uiterlijk heeft van een schuur, die dus helemaal niet lijkt op een kerk.

In het jaar 1671 kwam er op Made een dergelijke schuurkerk.

Deze schuurkerk was toegewijd aan de H. Bernardus van Clairvaux.

In 1795 brandde deze schuurkerk af en vroeg men in Den Haag toestemming om een nieuwe kerk te bouwen.

De eerste kerk

De leuzen van de Franse Revolutie Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap waren door de Fransen ook naar onze streken gebracht en er kwam redelijk vlot toestemming.

Deze kerk kwam aan de huidige Kerkstraat.

Over de plaats van de nieuwe kerk was een verkiezing gehouden.

De kerk werd gebouwd op het kerkplein van de huidige H. Bernarduskerk en ingewijd in de herfst van 1796 door de deken van Geertruidenberg. In 1841 werd deze kerk, ook toegewijd aan de H. Bernardus van Clairvaux, vergroot en verfraaid en in stilte opnieuw ingewijd door pastoor M. van de Zwaluwe met toestemming van de bisschop van Den Bosch (Made heeft lang tot het Bisdom den Bosch behoord)

In 1796 beschikte men in Made weer over een echte kerk, maar toen kwam ook het bericht vanuit Den Haag dat de bijkerk die in gebruik was bij de Protestanten terug moest naar de Katholieken, aangezien die de meerderheid uitmaakten van de bevolking.

De katholieken hadden al een kerk en zagen het niet zitten om de bijkerk over te nemen.

Een kerk die ook nog hard aan onderhoud toe was. In 1804 kwam een regeling tot stand waarbij de bijkerk en een perceel akkerland voor 1.000 gulden door de Protestantse Gemeente werd teruggekocht

Wel werden de katholieken nog op de begraafplaats rond de Protestantse begraafplaats begraven tot er in 1855 een katholieke begraafplaats kwam aan de Lage Weide.

De katholieken mochten de klok van de protestantse kerk gebruiken, want de katholieke kerk had geen klok. In de westgevel van de protestantse kerk werd een lui-deurtje gemaakt zodat de r.k. koster de klok kon luiden zonder in de protestantse kerk te komen.

De vroegere bijkerk is tot op de dag van vandaag in handen van de Protestantse Gemeente Made.

De tweede kerk

Pastoor M. van de Zwaluwe, die van 1839 tot 1897 pastoor was te Made kreeg te maken met een groeiend aantal katholieken op Made, waardoor de eerste kerk te klein werd en hij gaf zijn neef, architect Jan Verheijen opdracht een kerk te tekenen.

De rijksoverheid wilde een subsidie geven van 3.000 gulden, maar dan moest het werk wel worden aanbesteed en onder toezicht van de Genie gesteld worden.

De neef van de pastoor vond het echter beter zonder subsidie te bouwen en de kerk in dagloon te laten bouwen.

Er kwam een kerk geïnspireerd op de neogotiek.

De neogotiek wilde bouwen in de stijl van de middeleeuwse gotiek; grote, hoge kerken, met hele grote ramen en met een hoge toren, een kerkgebouw waarin een mens zich als het ware in de hemel voelde.

De kerken van Wagenberg en den Hout zijn ook voorbeelden van deze neogotiek.

De kerk van Terheijden valt onder de in de middeleeuwen ontstane gotiek.

De bouw van de kerk was begroot op 50.787 gulden, maar al gauw bleken de kosten te hoog en werd besloten de toren in zijn geheel te laten vervallen en te kiezen voor een daktoeren.

Voor de geplande toren waren de fundamenteën voor een deel

al gestort en deze zitten nog steeds

in het kerkplein. De werkelijke kosten van de bouw

bedroegen 51.521 gulden. De kerk is voor een groot deel gefinancierd door schenkingen van de pastoor en zijn familie, giften, collectes, nagelaten testamenten, leningen, etc.

In 1871 werd de kerk ingewijd.

Maar aan het interieur zou nog heel veel moeten gebeuren, qua meubilair en beschildering.

In 1937 kwam het huidige portaal met 3 doorgangen en ook werd er een doopkapel gebouwd.

De oude pastorie, nu de Frater, werd in 1881 verlaten voor de nieuwgebouwde pastorie, die nu nog steeds aan de Kerkstraat te vinden is en die ook ontworpen is door Jan Verheijen.

In de Tweede Wereldoorlog is de grootste klok door de Duitsers gevorderd voor de wapenindustrie en liep de kerk bij de bevrijding nogal wat schade op door een granaatinslag.

Na het Tweede Vaticaans Concilie kwamen er veranderingen in de liturgie.

De priester ging tijdens de viering met zijn gezicht naar de mensen staan aan een altaar

meer midden in de kerk en het Latijn maakte plaats voor de eigen landstaal.

In veel kerken brak toen een tweede beeldenstorm los en de vele beelden, altaarstukken en muurschilderingen moesten er aan geloven. De kerk moest een strak en sober ingericht gebouw zijn waar de mensen niet afgeleid werden door alle pracht en praal, maar alleen oor hadden

voor Gods Woord. Een dergelijke beeldenstorm overkwam ook de H. Bernarduskerk in 1965/1966.

In 1983 kreeg de kerk o.l.v. pastoor van Berkel weer meer het karakter van voor 1965/1966.

In 1989 werd het interieur weer verbouwd en een jaar later werd het exterieur in zijn geheel gerenoveerd. In 1992 werd de kerk heropend door bisschop Ernst van Breda.

In 2016 werden de kerk en pastorie verkocht aan Breda Bouw.

Door het teruglopend kerkbezoek was het gebouw voor de parochie een te zware financiële last geworden. Breda Bouw wil het gebouw een sociaal-culturele functie geven, gekoppeld aan het plan om het centrum van Made een algehele facelift te geven. Met de verkoop is wel bedongen dat er een kleinere kerkruimte blijft in het kerkgebouw of dat er een kerkruimte komt in de directe nabijheid van de huidige kerk.

Zolang deze plannen nog niet gerealiseerd zijn, wordt de H. Bernarduskerk nog gewoon gebruikt waarvoor hij onder pastoor Van de Zwaluwe gebouwd is.

Veel informatie over de Bernarduskerk is ontleend aan De Klok, periodiek van Heemkundekring Made en Drimmelen, 4^e jaargang nummer 3.

WATER...

Pastor Gerard Oostveen

Zij lagen verdronken en dood
in de Rio Grande, de grens tussen Mexico en de VS.
Een vader en zijn zoon,
migranten naar een Beloofd Land,
vol toekomst, brood en werk.
Water was het waarin zij de dood vonden,
maar anderen blijven hun dromen dromen.

Hij kliefde door het water
196 kilometer lang
achtervolgd door overlevingssyndroom.
Hij had het net zo goed
in stilte kunnen doen,
ongezien de elf steden
over water aandoen,
maar hij koos
dit te delen met velen
omdat zijn gevecht
het vechten is tegen de kanker dood
van zovelen.

Hij liep over het water
ergens op een meer
in het Tienstedengebiet.
Zomerochtenddauw
vergezeldde hem,
de meesten lagen nog te slapen.

Maar wie het zagen
meenden zich bezocht door een spook.
Maar Hij sprak:
"wees niet bang.
Wat ik doe
Zullen jullie ook:
Wandelen over het water
om de dood te temmen!"
En in stilte
lachte Hij in z'n vuistje
omdat Hij gezien was.
Want dit wilde Hij
delen met zovelen
om dat zijn gevecht
het vechten was tegen de dood
van zovelen.

Wie zouden wij zijn?
Hoe perspectiefloos
zouden jij en ik leven
zonder zulke mensen?

***Wie de Bijbelverhalen strak leest, kan ze achterhaald vinden.
Maar wie ze toepast in het dagelijks leven, ontdekt de
waarheid ervan.
En een beetje traditie kan geen kwaad, toch?
Julien Vermote (29) Belgisch wielrenner.***

Een geprinte verkorte versie van de nieuwsbrief is te vinden in onze 3 kerken , in de kapel van Helkant en de Mariakapel aan de Poolse Dreef in Terheijden.

Zelf kopij aanleveren voor deze nieuwsbrief kan ook, deze dient u te sturen naar:

info@naardekerk.nl

De volgende nieuwsbrief verschijnt in het weekeind van 20-21 juli 2019.

Wij gaan er vanuit dat u de nieuwsbrieven wilt blijven ontvangen.

Wilt u deze niet meer ontvangen, dan kunt u zich afmelden via info@naardekerk.nl

Website Vijf Heiligen Parochie: www.naardekerk.nl

